

[Aksel Møller.]

skjold, men dog siger jeg: hvad dølen nøjler den højtærede minister efter!

Vi krævede dengang også, at man skulle forøge importfriheden fra lande med blød valuta. Dengang fortalte den højtærede handelsminister os, at dette ville være en diskriminering. Det glæder os at se, at ikke blot afviklingskommissionen har givet os ret i vort synspunkt, men at også udviklingen har gjort det. De forslag, den højtærede minister har sendt til Paris, bygger jo netop på den tankegang, at man kunne give en ganske særlig frihed ved handel mellem landene med blød valuta, en tankegang, som den højtærede minister fandt diskriminerende for et lille års tid siden.

Den højtærede regering har som mål for sin politik at undgå den arbejdsløshed, som vi endnu alle har i frygtelig erindring. Det er den stadig tilbagevendende undskyldning for den økonomiske politik, regeringen fører. Den bruges i tide og utide. I forbindelse med den sag, vi her har til første behandling, spiller den en meget betydelig rolle, og det er ikke mit partis mening at bestride, at en arbejdsløshed kan blive følgen af, at Danmark fører en handelspolitik, som tillader udlandet at udnytte det danske marked, medens det forbeholder sig sit eget. Men det er efter min opfattelse også det eneste område i regeringens øjeblikkelige økonomiske politik, hvor den med rette kan holde arbejdsløshedens skjold op for sig. Det samlede antal arbejdsledige blandt de arbejdsløshedsforsikrede med over en uges arbejdsledighed er, såvidt jeg kan se, kun en ubetydelighed højere end i fjor, og mine tal er endda fra tiden før den 18. september. Men endnu i 1948 mærkede vi overbeskæftigelsens kvaler, og de godt 2 pct.s arbejdsløshed, vi nu står overfor, kan ikke berettige til, at man slår ind på en økonomisk politik, der sigter mod at forøge efterspørgslen efter arbejdskraft så stærkt, at tvangsforanstaltninger må opretholdes eller gennemføres for at regulere produktionen.

Skal vi have noget ud af vore bestræbelser for at skaffe os af med restriktioner som dem, vareforsyningsloven rummer, må den økonomiske politik her i landet som sit vigtigste formål have at undgå inflationen. Det er så meget mere nødvendigt efter devalueringen og i alt fald så længe vi ikke har mærket dens følger for pris- og omkostningsniveauet helt ud. Derfor er dybest set den politiske diskussion her i landet for tiden en diskussion om, hvorvidt regeringen vil bidrage til at tilvejebringe forudsætnin-

gerne for en tilbagevenden til en fri økonomi ved at føre den dertil tjenlige penge- og finanspolitik. Derom står kampen, og skal vareforsyningsloven blive anledning til, at kampen må føres udenfor dette høje ting, vil der heri ikke være nogen mangel på logik.

Jørgen Jørgensen: Jeg finder anledning til som indledning at sige, at en lovgivning af en karakter som den, vi beskæftiger os med her på rigsdagen, med vidtgående bemyndigelser lagt i en ministers hånd, jo ikke er en fremgangsmåde, som nogen ud fra et demokratisk synspunkt vil anse for ønskværdig. Det er heller ikke en lovgivning, som Danmark har indledet eller givet anledning til. Det er en lovgivning, der for Danmarks vedkommende er fremkaldt af nødvendigheden.

Det var ikke Danmark, der i 30'erne spærrede for den frie samhandel mellem landene. Det var isolationen og selvforsyningspolitikken i de store lande, der tvang os ind i handelsforhold med kontingenter og varebyttehandel, som gjorde det nødvendigt for os at træffe forholdsregler for at undgå et økonomisk sammenbrud. Det er også nødvendigt at fremhæve, at det ikke var som følge af, at Danmark havde gennemført sin restriktionspolitik, at priserne på vore eksportvarer faldt; det var først, da danske erhverv, navnlig dansk landbrug, truedes af krisen, at lovgivningsmagten greb ind, at staten måtte træde til for at afværge katastrofen. De laveste priser, som vi har oplevet, havde vi, før handelsaftalerne og kontingenteringen blev gennemført. Det var før statens indblanding i forholdene, at slagtekreaturer måtte sælges for 10 øre pr. kg og slagterisvin for 35—40 kr. pr. stk. Det var ikke ønsket om at føre en planøkonomisk politik, der førte til vareforsyningslov og statsindgreb; det var forhold udefra, der tvang Danmark til at foretage forholdsregler af den karakter. Restriktionspolitikken var et nødværge fra dansk side for at redde landets økonomi, og ingen vil kunne benægte, at de forholdsregler, der blev truffet, har bidraget til at stabilisere landets økonomi.

Jeg har ønsket at fremføre disse fakta, fordi der er profeter her i landet, der docerer den lære, at Danmarks økonomiske vanskeligheder i de sidste ti år er en følge af den restriktionspolitik, vi har ført. Denne lære er imidlertid både misvisende og falsk. Den økonomiske krisetilstand var til stede, da restriktionspolitikken blev indledt, og det var som nødværge heroverfor, at lovgiv-